

Сергій ІРХА

кандидат медичних наук,
доцент кафедри ортопедичної стоматології і ортодонції
ПВНЗ «Київський медичний університет» (Київ)
s.irkha@kmu.edu.ua

Вікторія ВОЛОШИНА

асистент кафедри ортопедичної стоматології і ортодонції
ПВНЗ «Київський медичний університет» (Київ)
v.voloshyna@kmu.edu.ua

Ігор ЧЕРНИКОВ

асистент кафедри ортопедичної стоматології і ортодонції
ПВНЗ «Київський медичний університет» (Київ)
i.chernikov@kmu.edu.ua

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Штучний інтелект швидко змінює багато галузей, і освіта не є винятком. Знайомство України та українців зі штучним інтелектом почалося з відкриття доступу до сервісу ChatGPT у листопаді 2022 року. З того часу дискусії, щодо його користі та перспектив як не вчуали, так і не вчують. Не дивлячись на те, що у нових технологіях є багато позитивних рис, до прикладу доступність, швидкість отримання результату, багатoproфільне використання тощо, в них існують, також, і певні ризики.

Не зважаючи на помилкову думку щодо того, що ШІ існує лише декілька років, в реальності, його присутність зводиться до десятків років. Рекомендаційні алгоритми YouTube чи інтернет-магазинів, розпізнавання відбитків пальців, голосове введення тексту, прокладання маршрутів на мапах – усе це приклади застосування певних технологій штучного інтелекту. Слід також зауважити, що роль цих та інших платформ є надважливою у сучасному освітньому процесі. Школярі та студенти мають змогу швидко шукати та знаходити інформацію і використовувати її у своїх роботах. У той же час викладачі мають змогу надавати студентам цікаві та корисні матеріали для інтерактивного навчання, зберігаючи при цьому високу якість навчального процесу та засвоювання інформації.

Як було зазначено раніше, однією з найвагоміших переваг штучного інтелекту в системі освіти є персоналізоване навчання. Системи на основі штучного інтелекту можуть генерувати

індивідуальні плани уроків і оцінювання для кожного учня на основі його унікальних здібностей до навчання та потреб. Це гарантує, що студенти отримають оптимізований досвід навчання, що призводить до більшої залученості та кращої продуктивності [1].

По-перше, технологія доповненої реальності, створена за допомогою штучного інтелекту, дає змогу більш захоплюючого досвіду навчання для студентів, дозволяючи їм взаємодіяти з віртуальними об'єктами способами, які раніше були лише витвором уяви. Розміщуючи інформацію в режимі реального часу щодо того, що люди бачать навколо себе за допомогою пристроїв, інтерактивних дошок або екранах у класах, створюються нові захоплюючі враження, змінюються способи ефективного обміну інформацією.

По-друге, ще одна перевага ШІ в освіті полягає в тому, що він дозволяє оцінювати вирішення проблем у реальному часі. Вчителі можуть використовувати цю технологію, щоб відстежувати, наскільки добре їхні учні розуміють концепції, відстежуючи індивідуальний прогрес протягом уроку чи курсу. Роблячи це, вони дізнаються про сфери, які потребують більшої уваги, і таким чином пропонують конкретні рішення [1].

До того ж, неможливо не згадати якісніший доступ до навчання для студентів з особливими потребами. Завдяки інтелектуальним засобам навчання системи на базі штучного інтелекту можуть визначати сфери, де учневі потрібна додаткова підтримка або допомога і відповідним чином надавати індивідуальні вказівки для покращення результату. Це допомагає тим, кому може знадобитися додатковий час для опанування інформації або допомога з певних предметів, не відставати від своїх однолітків та, що найголовніше, насолоджуватися процесом навчання без думок про те, що вони інші.

Слід зазначити, що одним з найочевидніших недоліків ШІ в освітньому процесі є списування. До того ж, враховуючи той факт, що деякі школярі та студенти дійсно визнають, що використовують штучний інтелект для цього, то побоювання викладачів мають підстави. Очевидно, що використання студентами ChatGPT для генерації готових рефератів чи домашніх робіт є неприпустимим. Тому перший виклик, який постає перед освітньою спільнотою, полягає в донесенні студентам етичних норм використання AI в навчальному процесі [2].

Крім того, питання щодо конфіденційності даних як залишалося, так і продовжує бентежити користувачів щодо прозорості політики зберігання та опрацювання інформації. В мережі продовжує існувати велика кількість джерел щодо правильності та неправильності безпечного використання особистих даних. Враховуючи це,

обережність постає головним пріоритетом перед користувачами: як студентів, так і викладачів.

Не зважаючи на недоліки та переваги використання штучного інтелекту у навчальному процесі, донесення актуальної інформації до її користувачів є невід'ємною частиною. Згідно з результатами опитування Walton Family Foundation 72 % вчителів вважають, що «ChatGPT – ще один приклад, чому у сучасному світі ми не можемо працювати в школах, спираючись лише на старі традиції». Окрім опанування AI-інструментів, освітянам варто адаптувати своє викладання до нових можливостей. Одним з аспектів може бути автоматизація рутинних завдань, які полягають у простому зборі та структуруванні інформації [2]. Такий підхід має вищу вірогідність успіху та можливість допомогти тим, хто бажає підвищити ефективність навчання та викладання у закладах освіти.

Література:

1. Masters K. Artificial intelligence in medical education. *Med Teach*. 2019. Vol. 9, 41(9). P. 976–980. DOI: 10.1080/0142159X.2019.1595557
2. Manas D., Patel N. Artificial intelligence in healthcare and education. *Br Dent J*. 2023. Vol. 10, 234. P. 761–764. DOI: 10.1038/s41415-023-5845-2